

Udruženje građana Ženske studije i istraživanja: 1997-2007.

Obeležavanje decenije kontinuiranog rada Udruženja građana Ženske studije i istraživanja u Novom Sadu (1997-2007) dobar je povod da pokažemo kontinuitet nastojanja u Vojvodini da se u društvu izjednači, ili barem pobliža položaj žena u odnosu na položaj muškaraca. Pokazujemo da je i pre nas postojalo mnogo dobronamernih, hrabrih, pametnih i upornih žena koje su sagradile našu sadašnjost. Naša je onda dužnost da o tome vodimo računa, da stalno podsećamo da su neke pre nas bile dok smo mi sada, a one koje dolaze, znaće to da cene. Važan je kontinuitet u društvu i unutar sopstvenog ženskog pokreta.

Udruženje građana Ženske studije i istraživanja osnovale smo 1997. godine kao visokoškolski obrazovni program o ženama i za žene i muškarce. Pre deset godina to je bio alternativan akademski program, a danas je deo Univerziteta u Novom Sadu. Tokom jedne decenije oko 1000 žena se obrazovalo u dvogodišnjem programu, a 150 žena i 3 muškarca dobilo sertifikate. Ženske studije su tokom ove decenije bile mesto susreta novih ideja, inovatorskih akcija i ostvarenja. Mnoge žene koje su pohađale naše programe danas su u institucijama i organizacijama u kojima takvo znanje mogu pokazati. Studije su danas stub mreže ženskih organizacija u Novom Sadu i Pokrajini, pripadamo širokoj mreži ženskih studija u državi i u regionu jugoistočne Evrope. Tu je rasadnik ideja o ravnopravnosti svih različitih - osmišljen program promena usmerenih ka građanskom društvu. U ovom delu radile smo mnogo toga što su radile i naše prethodnice tokom prethodna dva veka. Ali, pomerile smo položaj žena u društvu time što smo uspele da jedan alternativni visokoškolski program za žene i o ženama 'umestimo' u redovno školovanje. Sada mogu žene da uče o ženama iz prošlosti, što kao oblik kontinuiteta sa našim prethodnicama nije do sada postojao.

U školskoj 2003-2004. godini u Ženskim studijama otpočele smo proces institucionalizacije programa na Univerzitetu u Novom Sadu: najpre smo organizovale Međunarodnu konferenciju o kurikulumu (februar 2003), zatim smo uputile zahtev Ženskih studija Univerzitetu za otvaranje postdiplomskih (magistarskih i specijalističkih) studija – tako je nastao Centar za rodne studije. U školskoj 2004-2005. otpočeo je postdiplomski program na osnovu predloga kurikuluma Svenke Savić, koje je Nastavno-

naučno veće Univerziteta prihvatilo. Prva generacija studentkinja se upisala, a ukupno 10 njih je apsolviralo nakon dve godine (pet su prijavile teme za magistarski rad). Do sada su odbranjena dva specijalistička rada, a u toku je odbrana jednog magistarskog rada. Ove diplome potvrda su da je znanje o ženama deo akademskog znanja i kod nas kao i u svetu.

U školskoj 2005-2006. Univerzitet je prihvatio program trogodišnjih doktorskih studija na kojima je u ovoj godini upisana prva generacija.

Pored toga, zalaganjem profesorki iz *Ženskih studijama*, na Filozofskom fakultetu je na Odseku za medijske studije prihvaćen i ostvaren izborni kursa za III godinu "Uvod u rodne studije", a na drugim odsecima takvih kursevi postoje odranije.

Jedan alternativni interdisciplinarni visokoškolski program nastao kao građanska inicijativa žena, institucionalizovan je nakon 10 godina na Univerzitetu, čime je misija Udruženja ispunjena.

Obrazovni program jedan je deo aktivnosti u *Ženskim studijama*. Ono što ih razlikuje od ostalih studija u zemlji jeste istraživački rad na projektima: *Životne priče žena u Vojvodini; Feministička teologija*, a deo rada na projektu *Znamenite žene Novog Sada* iskorišćen je i za ovu izložbu. Rezultati projekata su štampani u obliku knjiga – ukupno 22 (ovde izložene).

Poslednji segment čini informaciono-dokumentacioni program prepoznatljiv po bogatoj biblioteci, ukupno 2500 knjiga.

Šta je to što nas povezuje sa prethodnicama? Ista ona vizija o jednakosti u društvu, ovoga puta na drugim pitanjima: pitanje jednakosti u javnom i političkom životu, o jednakoj odgovornosti za društveni razvoj na svim nivoima na kojima su se naše prethodnice potvrdile u borbi protiv globane mizoginije - patrijarhata kao dominantnog oblika naše civilizacije.

Svenka Savić

Reč izgovorena prilikom primanja Godišnjeg priznanja Vlade AP Vojvodine u oblasti ravnopravnosti polova za 2007. godinu (dodeljenu marta 2008).